

Kansallinen julkaisumetriikkaopas – 2.välitappi

Aika: to 28.10.2021 klo 9-11

Paikka: Teams-palaveri

Katja Halonen (Utu)
Susanna Syrjäsoo (Utu)
Yrjö Leino (Csc)
Johanna Löhönen (Tuni)
Taina Peltonen (Tuni)
Leena Byholm (Luke)
Jani Sassali (Oulu)
Tiina Sipola (Oulu)
Liisa Mannermaa (Oulu)
Raija Heino (Oulu)
Hanna E Värri (Jyu)
Eeva-Maria Suojärvi (Xamk)
Otto Auranen (Aka)
Terhi Sandgren (Helsinki)
Riku Hakulinen (Helsinki)
Anna-Kaisa Hyrkkänen (Aalto)
Taija Tuoresjärvi (Aalto)
Janne Pölönen (Tsv)
Anu Valtari (Utu)

Asialista

Pienryhmän ehdotukset

- päälukujen läpikäynti rakenteella: tilannekatsaus + esille nostettavat asiat
 - o hyväksytään tämä käsittelymuoto
- Rekrytointi jatkossa kokousten ulkopuolella
 - o Anna-Kaisa: rekrytoinnista voi toki kysyä vinkkejä myös näissä kokouksissa
- Muutokset Työn eteneminen -taulukkoon + Työnjako-tiedoston poisto
 - o ei hyödynnetä Työnjako-tiedostoa, ylläpidetään vain Työn eteneminen -dokumenttia, ei käytetä enää päivämääriä, kun on päätetty kuka kommentoi lukua, merkataan organisaatiomerkinnot joka/jotka kommentoimassa, annetaan olla merkintä kuka alkuperäisen työn tehnyt -> jää historiatieto, pyritään että kommentoijia vähintään kaksi

Päälukujen läpikäynti

Vastuullinen julkaisumetriikka

- Johanna: kansalliset suositukset; viimeksi puhuttiin yhtenäistämisestä; on pyritty siihen että on tuotu enemmän ja napakasti tekstiä kansallisten puolelle, on kommentoilla, Marja Kokko luvannut kommentoida, muita ideoita otetaan vastaan
- kansalliset suositukset – UEF ei paikalla – Johanna: tätä myös muokattu; tiivistetty ja rakennetta yhtenäistetty

Julkaisumetriikan perusteita

- Anna-Kaisa: Valmista tekstiä Viittauksista, kommentoija rekrytoimatta vielä

- Tieteenalojen välisiä eroja -luku myös pitkällä, ei vielä valmis kommenttikierrokselle
- Metodologiset näkökulmi: myös saatu sisältöä –Yrjö L: voi olla tyyllillistä horjuvuutta vielä, periaatteessa kommentoitavissa
- vinkkejä kysyttiin viimeksi, löytyi kirjoittaja Julkaisujen avoimuus: Jyrki Ilva, Anna-Kaisa kirjoittaa itse Pohjadata ja aineostonkeruu ja Tulosten esittäminen ja tulkinta – onko lukujen paikka ok? – Jani: oikea paikka ja järjestys
- muut luvut vielä vapaana (Julkaisu, Julkaisukanava, Vertaisarviointi, Tekijyys, Tutkijan tunnistaminen, Tekijöiden lukumäärä)
 - o TSV:ltä toivotaan kirjoittajaa vertaisarvioinnista

Analysoinnin kohteita

- Terhi S.:
 - o Artikkelit -luku työn alla ja lähes tulkoon valmis, eli vielä lisätty - Susanna: odotetaan oman porukan kommentteja ja ensi viikolla kommentoitavaksi
 - o Lehdet valmis
 - o Konferenssit vielä vaiheessa
 - o Tieteenalat ja tutkimusaiheet SA:lla kirjoitettavana, työn alla
 - o yliopistot ja tutkimuslaitokset osioista saatu kommentteja, niitä katsotaan läpi ensi kertaa varten
 - o Otto: Tieteenalat ja tutkimusaiheet ja Maat mietityttää; paljonko alan kirjallisuutta kannattaa esitellä oppaassa, oli alunperin ajatuksena mutta pitäisikö olla suoraviivaisempaa? Katja H.: ei haittaa jos keskeistä kirjallisuutta näkyviin. Otto: näin varmaan kyllä, mutta että pitääkö luku aloittaa kirjallisuuskatsauksella, ei varmaan tarpeellista vaan mennään suoraan asiaan. Terhi: näin teksti pysyy luettavan pituisena – saa nopeasti riittävän ja tarpeeksi kattavan kuvan

Indikaattoreita

- Terhi: ollaan edistytty Lehtien arvoinnissa käytettäviä indikaattoreita: kirjoitettu suoraan ja työstetty luvussa
 - o keskusteluun: oli toivottu yhtälöitä indikaattoreihin, alogritmeihin perustuvissa on valtavan pitkät yhtälöt, tuhoaa luettavuuden – jos laitetaan linkit sivuille ja oppaaseen vähemmän matemaattinen esitystapa – valittiin taulukkomuoto esitystavaksi, voi muutta myöhemmin – linkitystä kannatetaan
 - o Yrjö L. luvannut kommentoida – voi antaa jo kirjoitusvaiheessa tai odottaa että valmis – Terhi: kirjoitusprosessi aika orgaaninen, voidaan joissain tapauksissa pyytää kommentteja saman tien
 - o top% indikaattoreista myös jo tekstiä
 - o Jani: tuleeko lopuista indikaattoreista pitkä, että jos jaoteltaisiin alasivuille, auttaisiko löydettävyyttä – Terhi: kyllä auttaisi, katsotaan sitä mukaa kun tekstiä tulee. Jani: toinen vaihtoehto: otsikkokoon avulla saa luotua sisällysluettelon sivun alkuun. Terhi: taulukkomuoto miellyttää, sitä voisi käyttää muihinkin indikaattoreihin. Jani: taulukko mahdollistaa vertailun. Terhi: esim. normalisoidut indikaattorit kaupallisissa; niiden eroja olisi hyvä vertailla; näistä sitten linkkejä laskentakaavoihin. Yrjö: esim. Elsevierin top10 joka ei ole rakennettu niin että eri tieteenalat olisivat tasavertaisessa asemassa
 - o Jani: taulukossa ei voi kovin yksityiskohtaisesti avata tekstillä - tilanteen mukaan on toimiva

Tiedonlähteet ja työkalut

- Jani: jotkut luvut edenneet, Wos pitkästi tekstiä, myös Scopus
- valmis Virta julkaisutietopalvelu
- kommentointi mielellään koko kokonaisuuteen
- katsotaan uutta rakenne-ehdotusta:
 - o erotetaan Monitieteelliset viittaustietokannat – Dimensions ja GS tähän lukuun
 - o Analysointityökalut oma luku
 - incites, scival, dimensions Analytics, publish of perish
 - o tätä jakoa kannatetaan
 - o pyritään samaan rakenteeseen kaikissa samaa teemaa sisältävissä luvuissa; samat asiat käydään läpi jokaisen kohdalla
 - o Tieteenalakohtaisia tietokantoja kirjoittamatta - Terhi: myös humanistisella puolella on jotain tämäntyyppisiä, täytyy sisällyttää. Jani: mahdollisimman monipuolisesti
- käytetyimpiä julkaisukanavien arviointityökaluja
 - o JUFO
 - o JCR
 - o Scopus Sources
 - o Cabell's Jounalytics ja Predatory Reports? Muut predatory-palvelut
 - o DOAJ?
 - o Mielenpitoita, mitä otetaan, mitä puuttuu? Terhi: ei kai tarvitse olla erityisen reiluja Scopuselle, JCR etabloitunut, tunnettu, se voidaan nostaa. Jani: totta, Scopus Sources on osa Scopusen työkaluja, voidaan tuoda esille Scopusen kohdalla, ja voisi mainita JCR:n kohdalla että Scopusella oma työkalu. Terhi: voidaan kyllä ottaa mutta ei niputtaa – Päätetään mainita Scopus Sources JCR:n yhteydessä
 - o Raija: Cabell's ja DOAJ ehdottomasti mukana. Tampere käyttää Cabell'sia – DOAJ tulee myös avoimuuteen
 - o Otto: onko DOAJ varsinaisesti arviointityökalu, voiko käyttäjä arvioida lehtien toimintaa, vaikuttavuutta, vai onko piekemminkin listaava tietokanta joka sisältää perustiedot – tällöin ei ehkä ihan oikeassa kohdassa oppaassaa – Jani: oma roolinsa liittyen predatory kysymyseen, onko tarpeeksi roolia vai riittääkö että on avoimen julkaisemisen kohdalla – onko predatorystä oma lukunsa?
 - o Katha H. pitäisikö mainita muita eurooppalaisia JUFOa vastaavia – Jani: hyvä pointti, onko riittävää että mainitaan jufon kohdalla? – OTTO: kansallisessa oppaassa JUFO relevantti, malli tuotu Norjasta. Terhi: Jufoportaalissa ERIH PLUS, voiko mainita muita kansallisia yhteydessä, on myös Euroopan laajuinen. Päätetään mainita muista vastaavista kansallisista JUFON yhteydessä
 - o JANI: ehdotus DOAJ siirretään avoimen julkaisemisen kohtaan
 - o COCI ja Crossref; onko paikka oikea, ovatko oman alaluvun arvoisia? Ei kommentteja
- pääluvut muokataan esityksen mukaisesti
- teknisiä kysymyksiä: kuvat: jää paljon tilaa laitaan; laitetaanko tekstiä kuvien viereen vai jätetäänkö tila? Käytännössä täytyy tehdä taulukko jossa kaksi saraketta, toiseen kuva ja toiseen teksti. Voidaan kokeilla ja katsoa miten käyttäytyy erilaisissa näytöissä.
- kun käytetään kuvaa (tutkijaprofiili), pitääkö kysyä lupa tutkijalta? Otto: ei tietoa, mutta vähintäänkin kohteliasta vaikei gdpr vaatisikaan – pyydetään lupa. Terhi: vaihtoehto käyttää "tieteen superjulkiksia" – Anna-Kaisa: jos halutaan näyttää tietyn organisaation profiilia, oletetaan että ok käyttää oppaassa mukana olevien organisaatioiden, käytetään positiivisessa valossa

- kuvia ei vain visuaalisuuden takia, vaan kuvilla informaatio sisältö – aika vähän kuvia käytetty tähän mennessä
- esim. Jufosta puhutaan lehtien analysinnin kohdalla, tulee oma sivun tiedonlähteisiin ja työkaluihin, mainitaan muuallakin – samaa tekstiä voidaan käyttää useammalla sivulla – onko tarpeita siihen että sama teksti kahdesti, vai kerrotaanko lyhyesti ja linkitetään? Onko tullut vastaan tarvetta käyttää samaa tekstiä useassa paikassa?
 - o Terhi: Ei vielä, mutta luulen että indikaattorien kohdalla tulee
 - o Otto: tieteenalat-alaluvussa tullut vastaan, linkityksellä toiseen tekstiin tai copy-pastella? Linkitys järkevämpi
 - o Tehdään niin että jos huomataan että halutaan käyttää tiettyä tekstiä muualla, otetaan yhteyttä Janiin ja katsotaan yhdessä. Kun yhteen paikkaan korjataan teksti päivittyy myös toisaalle. Pidetään rakenne ajan tasalla siten kaikki luvut olisivat saatavissa jotta sisäisiä linkkejä voitaisiin lisätä vaikkei tekstiä vielä ole

Metriikoita muista näkökulmista

- Hanna: hyvällä mallilla;
 - o Almetriikka kirjoitettu, päätetty laittaa kommenteille
 - o Avoimen tieteen metriikkaan kysytty kirjoittajaa, ei vielä vastausta
 - o Datametriikka; Tampereelta kirjoittaja ja kommentoija tiedossa
 - o TKI-tilastot; tiimi kirjoittamassa, työn alla - Otto: Akatemien näkökulmasta enemmän painetta tuottaa Analysoinnin kohteita alalukuihin sisältöä ensin, TKI-tilastot tulee työlistassa sen jälkeen
 - o Uusia näkökulmia; mietitään kommentoijia
 - o meneekö päällekin TKI-tilastot Tilastot ja raportit kanssa? Jani: tehdään näihin selkeä ero

Muita asioita

Seuraava kokous

to 25.11. klo 9-11